

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Logika: systémový rámec rozvoje oboru v ČR a koncepce logických propedeutik pro mezioborová studia (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0216, OPVK)

JUDr. Tomáš Sobek, Ph.D.

Katedra právní teorie, Právnická fakulta MU v Brně

Přednáška č. 3.– Analogie v právním myšlení (15. 10. 2014, učebna 140)

- 1) Analogie vs. podobnost
- 2) Relativnost analogie k účelu zákona
- 3) Analogie a mezery zákona
- 4) Analogie a soudní precedent
- 5) Logická struktura analogie
- 6) Analogie vs. argument a contrario
- 7) Analogie a demonstrativní výčty

Zadání příkladů:

- 1) Který argument je podstatou aplikace následujících zákonných ustanovení? Zvažte, jaké důsledky má tato metoda právní úpravy v kontextu principu právní jistoty a autonomie vůle, příp. ve veřejném právu? Kde nalezneme pravidla pro legislativní užití výrazů „obdobně“ a „přiměřeně“? Diskutujte o povaze tohoto výkladového instrumentu.

- a) § 2188 nového občanského zákoníku:

V ostatním se na směnnou smlouvu přiměřeně použijí ustanovení o kupní smlouvě s tím, že se každá ze stran považuje ohledně věci, kterou směnou dává, za stranu prodávající, a ohledně věci, kterou přijímá, za stranu kupující.

- b) § 166 odst. 1 nového občanského zákoníku:

Právníckou osobu zastupují její zaměstnanci v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci; přitom rozhoduje stav, jak se jeví veřejnosti. Co je stanoveno o

zastoupení právnické osoby zaměstnancem, platí obdobně pro zastoupení právnické osoby jejím členem nebo členem jiného orgánu nezapsaného do veřejného rejstříku.

c) § 11 nového občanského zákoníku:

Obecná ustanovení o vzniku, změně a zániku práv a povinností ze závazků v části čtvrté tohoto zákona se použijí přiměřeně i na vznik, změnu a zánik jiných soukromých práv a povinností.

d) § 154 správního řádu:

Jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná.

2) Přečtěte si nálezný Ústavního soudu ČR ze dne 26. 3. 1996 sp. zn. Pl. ÚS 48/95 a promyslete následující problémy:

a) Jaké interpretační alternativy v dané věci připadaly v úvahu a o jakou právní argumentaci byly opřeny?

b) Jednalo se v daném případě o mezeru v zákoně?

c) Jakou argumentaci Ústavní soud zvolil jako ústavně konformní a proč?

d) Nabízí právní metodologie jednoznačný návod, jak se rozhodnout mezi uvedenými typy interpretačních alternativ?

3) Přečtěte si rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2.7.2014, sp.zn. 8 Tdo 728/2014 a promyslete si následující problémy:

a) Byly splněny podmínky pro kvalifikaci jednání obviněného podle trestního zákoníku jako trestného činu?

b) Byly splněny podmínky pro uplatnění skutkové podstaty podvodu § 209 odst. 1 a 3 trestního zákoníku, anebo nikoliv? Svůj názor zdůvodněte.

c) Postupoval Nejvyšší soud při výkladu skutkové podstaty trestného činu podvodu restriktivním, adekvátním či extenzivním jazykovým výkladem? Svůj názor zdůvodněte.

4) Přečtěte si nálezný Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, č. j. Pl. ÚS 21/04 a promyslete následující problémy:

a) O jaký typ mezery v zákoně se v posuzované věci jednalo?

b) Za jakých podmínek je možné vyplňovat mezery veřejnoprávní procesní úpravy?

- c) Jaké důvody vedly Ústavní soud ČR ke zrušení části napadeného ustanovení?
- d) Jak byste řešili situaci Vy na místě soudu?